

Ruokamatkailu Suomessa

9.2.2023

Anne Mikkola
Gastropajat-ruokamatkailun kehittämishanke
Lomalaidun ry

Suomalaisen ruokamatkailun määritelmä

Ruokamatkailutarjonta on matkailijoiden kohtaama paikallisuuteen ja tarinoihin perustuva maukas ravintolaruokailu, kotiruokailu, katuruoka, suomalaisen ruoan tekeminen ohjatusti, luonnonantimiin ja keräilyyn liittyvät ruokamatkailutuotteet, luonnossa ja kulttuuriympäristössä tapahtuva ruokailu, erilaiset ruokamatkailuun liittyvät reitit ja tapahtumat, torit, kauppahallit, erikoismyymälät kuten juustolat, viinitilat, tislaamot sekä pienpanimot ja niiden ympärille rakennettu ohjelma.

Ruokamatkailuun liittyvät tarinat, paikallisuus ja puhtaus.

Parhaimmillaan ruokamatkailutuote on osallistamista ja tekemistä, josta matkailija oppii jotain uutta ja tekee matkailutuotteen elämykselliseksi.

Ruokamatkailustrategia 2020-2028

- Tarkoituksena kehittää kärkituotevetoisesti Suomen ruokamatkailua
- Kannustaa yhdistelmätuotteiden ja ruokareittien luomiseen
- Edistää ruokamatkailun toimijoiden yhteistyötä
- Lisää matkailu- ja elintarvikealan kilpailukykyä
- Tukee laatutason nostoa

Parantaa suomalaisen ruokakulttuurin imagoa

- Vahvistaa ruokamatkailun Suomi-kuvaa ja viestiä yhtenä rintamana
- Tavoitteena rakentaa aktiivinen kansallinen ruokamatkailuverkosto
- Määrittää ruokamatkailun kehittämisen roolitukset ja vastuut

**TARJONNAN KEHITTÄMINEN
KANNATTAÄ, SILLÄ MATKAILIJA SYÖ
USEITA KERTOJA PÄIVÄSSÄ**

**SUOMEN VAHVUUDET
RUOKAMATKAILUSSA:
PUHTAUS, PAIKALLISUUS JA LUOVUUS**

Tärkeimmät adjektiivit suomalaisen ruokamatkailun ja ruoan kuvaamiseen

Aito

Vastuullinen
Turvallinen

Puhdas

Terveellinen
Läheltä

Laadukas

Villi
Pohjoinen

Ruokamatkailu - Food tourism - Culinary tourism

- Ruokamatkailu on kansainvälisesti matkailun nousussa olevia trendejä.
- Kaikki matkailijat eivät kierrä kulttuurikohteita tai osallistu erilaisiin aktiviteetteihin, mutta kaikki matkailijat syövät.
- Ruokailu voi jopa olla mieleenpainuvuin kokemus matkalla, ja ruokailun avulla luodaan matkailijalle suuria elämyksiä.

Ruokamatkailija matkustaa löytääkseen paikalliset maut ja niiden myötä paikan hengen.

-World Food Travel Association 2018

Ruokamatkailun alueelliset mahdollisuudet

Power of Cuisine!
suomalainen ruokakulttuuri ja keittiö

Ruokamatkailu mahdollistaa alueen **autenttisuuden** vaalimisen – asia, joka on yhä useammalle matkailijalle tärkeä ulottuvuus.

Suomalaisen ruokamatkailun 3 ydinviestiä / tuoteteemaa

Taste of place - Eat local
and sense Finland!

Alueellinen ruokakulttuuri,
suomalaisuus ja suomalainen
elämäntapa maistuvat

Pure & Natural -Eat slow
and healthy in Finland!

Suomalainen puhdas
ruoka tekee hyvää mielelle
ja keholle

Cool & Creative - Eat wild
and happy in Finland!

Uudenlaiset, rennot ja luovat
ruokamatkailutuotteet

Ruokamatkailun visio ja missio

- ▶ Suomalainen ruokamatkailutuote on parhaimmillaan helposti ostettavissa, kotimaassa ja kansainvälisesti tunnettu, maistuva, hyvää tekevä, paikallinen ja elämyksellinen osa matkailua niin puhtaassa luonnossa kuin sisätiloissakin.
- ▶ Ruoasta voidaan rakentaa itsessään matkailutuote. Suomalainen ruokamatkailu on omaperäistä ja suomalainen ruoka herättää uteliaisuutta. Yksi vetovoimatekijämme on puhdas villiruoka eli luonnosta saatavat raaka aineet ja niiden jalostaminen mielenkiintoisiksi matkailutuotteiksi

Paikallisuus ruokamatkailussa

SUOSI PAIKALLISIA RAAKA-AINEITA, elintarvikkeita ja juomia.

Verkostoidu paikallisten elintarvike- ja ruokatuottajien kanssa - yhteistyö voi poikia myös uusia tähtituotteita!

KERRO PAIKALLISESTA RUOKAKULTTUURISTA ja rakenna tarina. Hyödynnä ruokamatkailun yhtenäistä tarinaa.

KULUTTAJALLE NIMISUOJA on tae siitä, että tuotteen alkuperä ja tuotantotapa tiedetään.

MÄÄRITTELE KONKREETTISESTI, mitä autenttisuus ja paikallisuus kunkin ruokamatkailutuotteen kohdalla tarkoittavat. Autenttisuuteen kuuluvat muun muassa paikka, kulttuuri ja historia, joiden avulla tarina rakentuu.

MUISTA MONIPUOLISET RUOKAVAIHTOEHDOT ja eri kohderyhmien toiveet. Omaa toimintaa ja ruokatarjoamaa kannattaa esitellä myös vaikuttajille, kuten matkabloggaajille ja matkanjärjestäjille. Ruualla voi erottautua positiivisesti valtavirrasta. Paikallismakuja pursuava aamiainen voi nousta vetonaulaksi!

Ruokamatkailun yhteinen tarina

► Video:

<https://youtu.be/r10QCWNJXCw>

Ruoka- matkailun kulmakiviä

Vastuullinen liiketoiminta

Tavoitteet:

- Ruokamatkailutoimijat toimivat vastuullisten periaatteiden mukaisesti
- Ruokamatkailu hyödyntää paikallisuutta niin raaka-aineiden hankinnassa, työvoimassa, alihankinnoissa, kulttuuriperinteissä kuin tarinoissakin
- Vastuullisuus tuodaan harkitusti esille markkinoinnissa ja viestinnässä

Ruuan ja paikallisen kulttuurin tulisi nivoutua vahvasti yhteen.

Ruokamatkailun mahdollisia uhkia Suomessa

(strategiakysely n=173)

Yhteistyön puute

Ilmastonmuutos
(esim. kuivuus hankaloittaa sienisatoja, jos ei routaa, maan bakteerit lisääntyvät)

Liikaturismi, matkailun keskittyminen samoille alueille

Rahoituksen vähyys

Maaseudun tyhjeneminen
Alkutuotannon näivettyminen

Laskusuhdanteet

Omaleimaisuuden puute, kopioidaan muilta

Vaatimattomuus
Rohkeuden puute, ei uskalleta heittäytyä

Työn hinta
Kustannusrakenteet
Poliittiset päätökset

Pitkät etäisyydet

Epidemiat ja luonnonkatastrofit
Sodat

Brändäyksen puute

Esimerkkejä onnistuneista ruokamatkailutuotteista

- ▶ Äksyt ämmät, Majatalosta majataloon-reitit

<https://aksytammat.fi/p/4/majatalosta-majataloon-retket/majatalosta-majataloon-karjalainen-ruokamatka>

- ▶ D.O. Saimaa

<https://www.dosaimaa.fi/>

- ▶ Metsäravintola Nielu

<https://www.businessfinland.fi/ajankohtaista/uutiset/2021-visit-finland/nielu-metsaravintola-on-suomen-paras-ruokamatkailutuote-2021>

- ▶ Wine in the woods

<https://finlandnaturally.com/fne/wine-in-the-woods/>

RUOKAMATKAILUN TRENDEJÄ

- ▶ Ruokatapahtumien suosio
 - ▶ Autenttiset ruokakokemukset
 - ▶ Ruoanlaittokurssit ja ruokaretket
 - ▶ Transformatiivinen matkailu (oppiva ja kokemuspohjainen)
 - ▶ Vastuulliset valinnat
 - ▶ Kasvisruokien lisääntyvä suosio
 - ▶ Hemmottelua hotellissa
 - ▶ Making Memories
 - ▶ Ruokatutkimusmatka kotona
- voisiko tähänkin luoda uusia tuotteita erilaisin mukaan ostettavien tuotteiden myötä?

Tiedostava
ruokamatkailu
Vastuullisuus

Autenttisuuden ja
paikallisuuden merkitys
lisääntyy

Sukupolvi Z:sta
uusi Super
Foodieiden
asiakasryhmä

Ruokatarinat ja
tarinallistaminen isoon
rooliin

Lyhytlomien rinnalla
mikrolomia

Ruokamatkailun trendejä

Teknologian rikastamat
ruokamatkailuelämykset

Matkustetaan soolona,
mutta syödään yhdessä

Kasvis- ja vegaaniruoan
suosio edelleen
nousussa

Ruoan rooli
tapahtumissa ja
festivaaleilla voimistuu

Usean sukupolven
ruokamatkailu

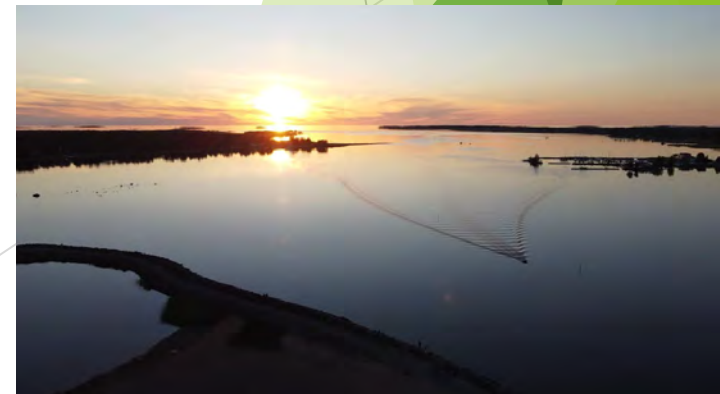
Pohjanmaan makuaarteet -
Ruokamatkailun
mahdollisuudet Keski-
Pohjanmaalla

Ruokamatkailutuotteita Keski-Pohjanmaalle:

- Ravintola- ja kahvilaruokailut, oma Keski-Pohjanmaa menu, kotiruokailut ”Live like a local” , paikallisten juomien tastingit
- Ohjatut kalastus-, sienestys-, marjastus- tai yrttiretket, kokkauskurssit, ruokailut luonnossa tai kulttuuriympäristössä. Matkailija pääsee tekemään ja osallistumaan. Lähielämykset ja virtuaaliset kokemukset.
- Ohjatut ruokakävelyt, tastingit ja tutustumiskäynnit esimerkiksi maatilalle, pienpanimoon, -juustolaan tai torille. Ruuan alkuperä kiinnostaa yhä enemmän.
- Erilaiset ruoka- ja juomatapahtumat, ruokareitit, lounas- ja illallisristeilyt ja niiden ympärille rakennetut ohjelmat. Toimiva yhteistyö alueen toimijoiden kesken avainasemassa.
- Matkailija odottaa kohtaavansa matkalla elämyksiä, jotka jollain tavalla eroavat hänen arjestaan. Tämä pätee myös ruokaan. Varsinaisiin ruokamatkailijoihin lukeutuvat hakevat elämyksiä nimenomaan ruokailutilanteista, mutta myös muut matkailijat odottavat löytävänsä lautaseltaan jotain paikallista ja autenttista ainakin muutaman kerran matkallaan.

RUUALLA voidaan vaikuttaa matkailijakokemukseen merkittävästi ja alue voi brändätä itsensä ruokamatkailun kautta.

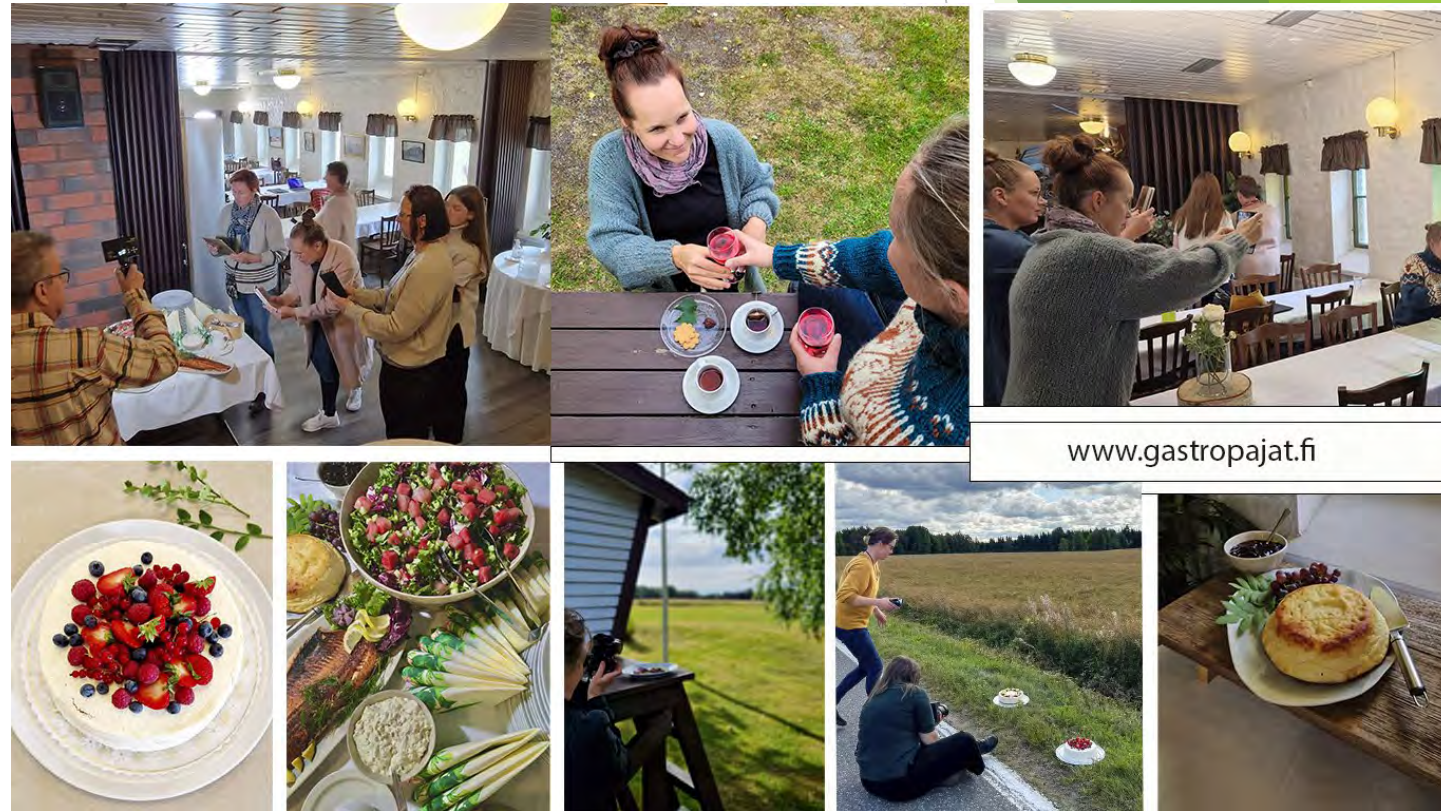

Apua ruokamatkailun tuotteistamiseen

- Saunaruokaa ja mocktaileja
 - Kotimaiset kasvisruuat
 - Kiertotalous ja hävikin hallinta
 - Terveellistä ruokaa uusin twistein
 - Moderni suomalainen leivonta
 - Mökkiboksit, Luontoretken eväät
 - Benchmarking opintomatka
-
- Yrittäjien hyvinvoinnin tukeminen, erilaiset hyvinvointipajat kuten Liikkuva Gastropaja

Ja markkinointiin:

- Markkinointipajat, löydettävyyys, avainsanamainonta jne.
- Ruokakuvaus
- Verkkokauppa

Kiitos !

Kommentteja?
Ajatuksia?
Kysymyksiä?

Lisätietoja aiheesta:

<https://www.hungryforfinland.fi/tyokalut/>

<https://www.visitfinland.fi/matkailun-julkaisut#ruokamatkailu>

<https://www.hungryforfinland.fi/files/2021/11/Ruokamatkailustrategia-esitys-2020-2028.pdf>

<https://www.hungryforfinland.fi/files/2021/11/Ruokamatkailustrategia-esitys-2020-2028.pdf>

www.lomalaidun.fi

www.gastropajat.fi